

پاسخنامه درس سیزدهم: ایران زیبا

ساده

۱- هر کدام از جاهای دیدنی زیر به ترتیب در کدام شهرها قرار دارند؟

«کندوان - آرامگاه فردوسی - ارگ بم»

پاسخ: کندوان : تبریز / آرامگاه فردوسی: توس / ارگ بم: کرمان

۲- از ترکیب نشانه های زیر، کدام کلمه ساخته می شود؟

«را - ن - ما - ای»

پاسخ: با نشانه های صورت سؤال، ترکیب «ایران ما» ساخته می شود.

۳- هر یک از کلمات ستون «ب» را به انتهای کلمات ستون «الف» وصل می کنیم تا کلمه ی جدید و معناداری بسازیم.

از کدام کلمه در ستون «الف» استفاده نمی شود؟

«الف»

«ب»

نماز

گاه

ماه

دانش

خانه

آرایش

گل

پاسخ: نماز + خانه = نمازخانه / گل + خانه = گل خانه / دانش + گاه = دانشگاه / آرایش + گاه = آرایشگاه بنابراین واژه

ی «ماه» در ستون «الف»، اضافی است.

۷- در بین کلمات زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟

«مَقرَب - چلچراغ - قُصّه خوردن - ناراحت - خسته گی - زحمت - اثر - قارقار کلاق - حمله ی دشمن - اصفحان - حفّض - غلتید»

پاسخ: صورت صحیح کلمات نادرست:

«مَغرب - غُصّه خوردن - ناراحت - خستگی - قارقار کلاغ - اصفهان - حفّظ»

۸- اگر هر عبارت را به تصویر مربوط به آن وصل کنیم، کدام عبارت اضافی است؟

الف، بیستون کرمانشاه

ب، ارگ بم

ج، تخت جمشید فارس

د، ماسوله ی گیلان

پاسخ: تصویر «تخت جمشید فارس» در میان تصاویر صورت سؤال وجود ندارد.

۹- اگر از کلمات زیر برای پر کردن جاهای خالی استفاده کنیم، کدام کلمه اضافی می ماند؟

«توس - شاهنامه - کرمان - رستم»

الف، آرامگاه فردوسی در شهر **توس** قرار دارد.

ب، فردوسی صاحب کتاب **شاهنامه** است.

ج، **رستم** بزرگ ترین قهرمان داستان های فردوسی است.

پاسخ: بنابراین واژه ی «کرمان» اضافه است.

۱۰- اگر واژه های زیر را در جاهای خالی قرار دهیم، کدام واژه اضافی است؟

الف، سی و سه پل در **اصفهان** قرار دارد.

ب، ماسوله در **گیلان** قرار دارد.

ج، بیستون در ... **کرمانشاه** قرار دارد.

پاسخ: بنابراین واژه ی «کرمان» اضافی است.

متوسط

۱۱- در متن زیر، چند کلمه ی جمع با نشانه ی «ان» مانند کلمه ی «چشمان» وجود دارد؟

«ایران باغ ها و بوستان های زیادی دارد که انواع درختان در آن ها دیده می شود. مردان و زنان ایران دست بر زانوان خود نهاده اند تا باغ ها سبز بمانند»

پاسخ: کلمات جمع مانند «چشمان» عبارت اند از:

«درختان _ مردان _ زنان _ زانوان»

- در بین کلمات زیر، چند کلمه ی جمع وجود دارد؟

«آبادان _ درختان _ دشمنان _ ایران _ گلستان _ آنان»

پاسخ: کلمات «درختان»، «دشمنان» و «آنان» جمع هستند.

۱۲- «تخت جمشید» در نزدیکی **شیراز** و «بیستون» در ... **کرمانشاه** قرار دارد.

۱۳- چه تعداد از کلمات زیر، زمانی که با «ان» ترکیب می شوند، به جای «ان» با «گان» می آیند؟

«خفته * زنده * ماه * آهو * آینده * کلاه»

پاسخ: واژه های «خفته، زنده و آینده» هنگام جمع بستن با «ان»، با «گان» جمع بسته می شوند.

دشوار

۱۴- از میان کلمه های زیر، چند واژه را می توان هم با «ها» و هم با «ان» جمع بست؟

«دشمن * زیارتگاه * چشم * کشور * کودک * دشت»

پاسخ: از میان کلمه های صورت سؤال، کلمه های «دشمن، چشم و کودک» با هر دو علامت «ها» و «ان» جمع بسته می شوند:

دشمن: دشمن ها- دشمنان/ چشم: چشم ها- چشمان/ کودک: کودک ها- کودکان سایر کلمات با «ها» جمع بسته می شوند: زیارتگاه ها، کشورها، دشت ها

ساده

۱۵- کدام گزینه درست است؟

۲، نمایشگاه یعنی محل گردش و تفریح

۱، دانشگاه یعنی محل کسب دانش

۴، گردشگاه یعنی محل نمایش دادن

۳، آزمایشگاه یعنی محل ورزش کردن

پاسخ: گزینه ی «۱» بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۲»: نمایشگاه یعنی محل نمایش

گزینه ی «۳»: آزمایشگاه یعنی محل آزمایش کردن

گزینه ی «۴»: گردشگاه یعنی محل گردش و تفریح کردن

۱۶- کدام کلمه جمع نیست؟

۴، دیدگان

۳، همدان

۲، فرشتگان

۱، بیچارگان

پاسخ: گزینه ی «۳» بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: بیچاره + گان ← بیچارگان

گزینه ی «۲»: فرشته + گان ← فرشتگان

گزینه ی «۳»: کلمه ی «همدان» نام یک شهر است و «ان» نشانه ی جمع نیست.

گزینه ی «۴»: دیده + گان ← دیدگان

۱۷- در کدام گزینه، هر دو واژه به درستی معنا شده اند؟

۱) دانه برمی چیدند: دانه برمی داشتند - موفق: پیروز

۲) قدیمی: خراب - زیارتگاه: محل زیارت

۳) ناراحت: غمگین - آگاهی: باهوش بودن

۴) جستی زد: پرید - رو دن: خندیدن

پاسخ: گزینه ی «۱» معنای صحیح واژه هایی که نادرست معنا شده اند:

گزینه ی «۲»: قدیمی: کهنه

گزینه ی «۳»: آگاهی: اطلاع داشتن، دانستن

گزینه ی «۴»: رویدن: رشد کردن

۱۸- در کدام گزینه، غلط املایی وجود ندارد؟

۱) غلتید - فاسله - طاقچه - جمعیت

۲) صحبت - عظیم - ازان مغرب - پهلوان

۳) قول داد - معذرت خواهی - بوته های خار - اتاق

۴) حفظ - همله - ماسوله - قلّه ی دماوند

پاسخ: گزینه ی «۳» بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: فاسله ← فاصله

گزینه ی «۲»: ازان مغرب ← اذان مغرب

گزینه ی «۴»: همله ← حمله

۱۹- کلمه ی کدام گزینه با سایر کلمات متفاوت است؟

- ۱) سربازان ۲) درخشان ۳) مردان ۴) شاعران

پاسخ: گزینه ی «۲»

کلمات «سربازان»، «مردان» و «شاعران» جمع هستند، اما کلمه ی «درخشان» مفرد است.

۲۰- در کدام گزینه، کلمات ذکر شده به ترتیب با «ساز، گاه و خانه» ترکیب می شوند و کلمات جدید و معناداری را مانند «آهنگ ساز، دانشگاه و نمازخانه» می سازند؟

- ۱) دارو - کار - کتاب ۲) طلا - نمایش - صبر
۳) فرش - آرام - چاپ ۴) چای - آموز - آشپز

پاسخ: گزینه ی «۱» بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: «دارو + ساز = داروساز / کار + گاه = کارگاه / کتاب + خانه = کتاب خانه

گزینه ی «۲»: «طلا + ساز = طلاساز / نمایش + گاه = نمایش گاه / «صبر» با «خانه» ترکیب نمی شود.

گزینه ی «۳»: «فرش» با «ساز» ترکیب نمی شود. / آرام + گاه = آرامگاه / چاپ + خانه = چاپ خانه

گزینه ی «۴»: «چای + ساز = چای ساز / «آموز» با «گاه» ترکیب نمی شود. / آشپز + خانه = آشپزخانه

۲۱- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف، ارگ بم در کدام استان قرار دارد؟

ب، آرامگاه حافظ در کدام شهر قرار دارد؟

- ۱) کرمان - شیراز ۲) کرمانشاه - اصفهان ۳) کرمانشاه - شیراز ۴) کرمان - اصفهان

پاسخ: گزینه ی «۱» ارگ بم در استان کرمان و آرامگاه حافظ در شیراز قرار دارد.

۲۲- در کدام گزینه، معنای کلمه ی مشخص شده، **نادرست** بیان شده است؟

۱) این قلّه ی زیبای دماوند است. (بالاترین نقطه ی کوه)

۲) اثری بسیار عظیم را به وجود آورد. (زیبا)

۳) تو می توانی سفالگر بشوی. (کسی که با گل چیزهای زیبا می سازد.)

۴) صدای اذان از گل دسته بلند شد. (مناره ی مسجد)

پاسخ: گزینه ی «۲» معنای صحیح واژه ای که نادرست معنا شده است:

«عظیم: بزرگ»

۲۳- در کدام گزینه، کلمات به درستی از کوچک به بزرگ مرتب شده اند؟ (از راست به چپ)

۱) جوی- رود- دریا

۲) اتوبوس- دوچرخه- قطار

۳) کشور- شهر- روستا

۴) ساعت- ثانیه- دقیقه

پاسخ: گزینه ی «۱» -مرتّب شده ی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۲»: دوچرخه- اتوبوس- قطار / گزینه ی «۳»: روستا- شهر- کشور

گزینه ی «۴»: ثانیه- دقیقه- ساعت

۲۴- کدام بیت نادرست است؟

۱) در هر کجایت، خون شهیدان/ پیوسته جاری است، ای خاک ایران

۲) من دوست هستم، با شهرهایت/ با کوه و دشتت، با نهرهایت

۳) بldم پاک و مرتّب، بزnm شانه به مویم/ بldم آینه باشم، بldم راست بگویم

۴) بldم لانه بسازم، ببرم پیش کبوتر/ بldم آینه ای را بدهم هدیه به مادر

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت صحیح بیت گزینه ی «۴»: «بldم لانه بسازم، ببرم پیش کبوتر/ بldم شاخه گلی را بدهم هدیه

به مادر»

۲۵- «گاه» در پایان بعضی کلمات به معنی «محل و مکان» است، مانند «نمایشگاه». در کدام گزینه، «گاه» در پایان کلمه نمی تواند به معنی محل باشد؟

- ۱) دانشگاه ۲) آزمایشگاه ۳) زیارتگاه ۴) صبحگاه

پاسخ: گزینه ی «۴» «گاه» در کلمه ی «صبحگاه» به معنی هنگام و زمان است: صبحگاه ← هنگام صبح

۲۶- «نمایشگاه» به معنی «محل نمایش» می باشد که به صورت «نمایش + گاه» ساخته شده است. ساختار کدام واژه مانند «نمایشگاه» نیست؟

- ۱) درمانگاه ۲) آرایشگاه

- ۳) دانشگاه ۴) آگاه

پاسخ: گزینه ی «۴»

درمان + گاه ← درمانگاه / آرایش + گاه ← آرایشگاه / دانش + گاه ← دانشگاه

واژه ی «آگاه» واژه ای ساده و یک جزئی است.

۲۷- معنی کلمات «سرگرم شدن- صبر- پر تلاش» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) مشغول شدن- حوصله- زحمت کش ۲) مشغول شدن- دقت- سحر خیز

- ۳) گول خوردن- دقت- زحمت کش ۴) گول خوردن- حوصله- سحر خیز

پاسخ: گزینه ی «۱»

سرگرم شدن: مشغول شدن / صبر: حوصله / پر تلاش: زحمت کش

۲۸- شعر زیر با کدام گزینه کامل می شود؟

«خورشید / یک بار دیگر / تابیده از تو /!»

- ۱) اسلام- جانم فدایت ۲) ایمان- الله اکبر

- ۳) ایمان- جانم فدایت ۴) اسلام- الله اکبر

پاسخ: گزینه ی «۴» صورت کامل شده ی شعر: «خورشید اسلام / یک بار دیگر / تابیده از تو / الله اکبر! ...»

متوسط

۲۹- کدام دسته از کلمه های زیر، همگی «جمع» هستند؟

(۱) مردان- ایران- درخت ها

(۲) دوستان- داستان ها- چشمان

(۳) زنان- پهلوان- ایمان

(۴) گل ها- کودکان- فراوان

پاسخ: گزینه ی «۲»

«دوستان» یعنی چند دوست، «داستان ها» یعنی چند داستان و «چشمان» یعنی چند چشم. بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: «مردان» یعنی چند مرد، «درخت ها» یعنی چند درخت

گزینه ی «۳»: «زنان» یعنی چند زن

گزینه ی «۴»: «گل ها» یعنی چند گل، «کودکان» یعنی چند کودک

۳۰- با افزودن «گاه» به پایان تمام کلمه های کدام گزینه، می توان واژگان جدیدی ساخت؟

(۱) درمان- باغ- خواب

(۲) نمایش- کلاس- آزمایش

(۳) زیارت- فرود- فروش

(۴) دانش- درس- ایست

پاسخ: گزینه ی «۳» بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: درمانگاه- خوابگاه / گزینه ی «۲»: نمایشگاه- آزمایشگاه

گزینه ی «۳»: زیارتگاه- فرودگاه- فروشگاه / گزینه ی «۴»: دانشگاه- ایستگاه

۳۱- در کدام گزینه، کلمه به صورت جمع نیامده است؟

(۱) دبستان

(۲) دوستان

(۳) درختان

(۴) دانش آموزان

پاسخ: گزینه ی «۱»

کلمه های «دوستان، درختان و دانش آموزان» جمع هستند: «دوست + ان»، «درخت + ان»، «دانش آموز + ان» در کلمه ی «دبستان»، «ان» نشانه ی جمع نیست و جزئی از خود کلمه است.

۳۲- عبارات کدام گزینه، به ترتیب ابیات زیر را کامل می کنند؟

«شاپرک آمد کنار پنجره / یک گل زیبا و سرخ /

۱) روی شیشه، مثل برگی دیده شد- من برایش می برم

۲) برگی انگار از درختی چیده شد- من برایش می برم

۳) روی شیشه، مثل برگی دیده شد- رنگ کرده خواهرم

۴) برگی انگار از درختی چیده شد- رنگ کرده خواهرم

پاسخ: گزینه ی «۱» صورت کامل ابیات:

«شاپرک آمد کنار پنجره / روی شیشه، مثل برگی دیده شد یک گل زیبا و سرخ / من برایش می برم»

دشوار

۳۳- با افزودن «گاه» به آخر کلمه ی کدام گزینه، نمی توان واژه ی جدیدی ساخت؟

۴) نیایش

۳) زاد

۲) درخشش

۱) نمایش

پاسخ: گزینه ی «۲» نمایشگاه: محلّ نمایش

زادگاه: محلّ تولّد، محلّ به دنیا آمدن نیایش گاه: محلّ عبادت و نیایش کردن

۳۴- کدام گروه کلمات، با بقیّه متفاوت است؟

۲) آزمایشگاه- زیارتگاه

۱) نمایشگاه- دانشگاه

۴) درمانگاه- فروشگاه

۳) صبحگاه- شامگاه

پاسخ: گزینه ی «۳» نمایشگاه: محلّ نمایش / دانشگاه: محلّ فراگیری علم و دانش / آزمایشگاه: محلّ آزمایش / زیارتگاه:

محلّ زیارت / درمانگاه: محلّ درمان / فروشگاه: محلّ فروش / صبحگاه: هنگام صبح / شامگاه: هنگام شب

توجه کنید که «گاه» در کلمات «صبحگاه» و «شامگاه»، به معنی هنگام و زمان است.

۳۵- «ان» در پایان واژه ی همه ی گزینه ها به جز گزینه ی، همان معنایی را دارد که در واژه ی «درختان» دارد.

- ۱) زمستان ۲) مردان ۳) پادشاهان ۴) ساکنان

پاسخ: گزینه ی «۱»

«درختان» یعنی «چند درخت»، «مردان» یعنی «چند مرد»، «پادشاهان» یعنی «چند پادشاه» و «ساکنان» یعنی «چند ساکن»؛ اما کلمه ی «زمستان» جمع نیست.

۳۶- در بین کلمات زیر، چند کلمه غلط املایی دارد؟

«وضوخانه- اتاق- غصّه دار- ازان مغرب- بغل- طاغچه- چلچراغ»

- ۱) صفر ۲) یک ۳) دو ۴) سه

پاسخ: گزینه ی «۳»

در بین واژه های صورت سؤال، واژه های «ازان مغرب» و «طاغچه» اشتباه نوشته شده اند که صورت صحیح آن ها، «اذان مغرب» و «طاقچه» است.

۳۷- در کدام گزینه، «گاه» در همه ی کلمه ها معنی جا و مکان نمی دهد؟

- ۱) آزمایشگاه- خوابگاه- دانشگاه
۲) کارگاه- زیارتگاه- نمایشگاه
۳) صبحگاه- شامگاه- سحرگاه
۴) آرامگاه- زادگاه- آرایشگاه

پاسخ: گزینه ی «۳»

در سه کلمه ی گزینه ی «۳»، «گاه» معنی زمان می دهد.

صبحگاه: هنگام صبح/ شامگاه: هنگام شب/ سحرگاه: هنگام سحر

۳۸- شاعر شعر؟ «ای خانه ی ما» کیست؟

۱) محمود کیانوش ۲) قیصر امین پور ۳) مصطفی رحماندوست ۴) بیوک ملکی

پاسخ: گزینه ی «۳» «مصطفی رحماندوست» شعر «ای خانه ی ما» را سروده است.

موسسه الوند قلعه افتخار آموزش